

Sobre l'eternitat del teatre

Des de temps immemorial, quan no hi havia encara premsa i els llibres no s'imprimien, que es ve parlant de crisi teatral, de decadència de l'art dramàtica. S'en planyien els grecs, donant-ne la culpa als jocs atlètics; s'en dolien els romans, atribuint-ho a la desmesurada afició dels patricis i del poble pels espectacles de circ.

Més ençà, no hi ha hagut quasi cap tractadista o crític de teatre que no hagi blasmat l'estat general de l'escena del seu temps, en relació a èpoques anteriors, les suposades superioritat o prosperitat de les quals tingueren també per detractors llurs contemporanis.

Per no desdir, anem seguint la tradició de tocar a morts per una institució que, com el Teatre, ha tingut, com tot, els seus alts i baixos, moment de plenitud i de depressió, però que mai no ha deixat d'existir i no és fàcil que nosaltres ni els que vinguin assisteixin al seu enterrament. Hi haurà teatre mentre hi hagi homes; és a dir, mentre hi hagi passions, idees, dolor, joia, pugna d'interessos materials o de l'esperit i necessitat d'expressar-ho amb el gest, la paraula i l'acció.

És natural que a Catalunya, quan arreu del món s'ha parlat, es parla i es parlarà de crisi de teatre, no ens deslliurem de seguir el corrent general, amb més motiu quan, per tractar-se d'un poble que tot just va recobrant la seva personalitat civil i que no constitueix encara un organisme sòlid, recalcificat i ben musculat, està subjecte, més que cap altre, a les falles o febleses d'una nutrició cultural incompleta i als alegrois il·lusoris d'un guany immediat.

Per això ens trobem en un estat permanent de crisi teatral, tan si plou com si fa sol. Si el públic omple els teatres per a aplaudir qualsevol bajanada, hi ha crisi d'intel·ligència. Si un autor o una empresa no encerten a cridar l'atenció pública, hi ha crisi de patriotisme o de comprensió. Si un empresari ben intencionat no troba l'obra somniada, que vol dir obra d'èxit i de guany, hi ha crisi de producció... Tot pot explicar-se a gust i a mesura de cadascú. Fer el diagnòstic és fàcil; encertar el tractament adequat és ja una altra cosa.